

5. IV Міжнародний форум з практики Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vasu.gov.ua/123535>

УДК 378:340

Сайтз (Долиняк) О. М.,
Тернопільський національний економічний університет

ЗРОСТАННЯ ОСВІТНЬОЇ РОЛІ ПРОФЕСІЙНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сьогодні як ніколи гостро стоїть питання інтеграції в міжнародну професійну спільноту для чисельних українських громадських організацій, створених в останні три роки. Одними із таких організацій є Міжнародна культурно-освітня асоціація (ICEA) та Україно-Американська асоціація працівників вищої школи (UAACE). Завданнями цих організацій є допомога персональному зростанню професіонала в Україні як особистості та як учасника професійних формувань на рівні території свого проживання, своєї країни та в міжнародному масштабі.

Міжнародна культурно-освітня асоціація (ICEA) створена 6 лютого 2002 р. в м. Чикаго (США) як некомерційна американська організація з метою збереження і розвитку творчого потенціалу представників науки, культури і освіти в різноманітних формах міжнародних відносин і міжнародних обмінів, у тому числі, між Україною і США. ICEA має статус громадської організації. Асоціація співпрацює з міжнародними, громадськими та державними організаціями й установами, фінансовими структурами та приватними особами, інформаційно-видавничими органами, діяльність яких сприяє розвитку мирних ініціатив, наукових, освітніх та культурних проєктів.

За роки діяльності ICEA спільно з американськими професійними організаціями та асоціаціями здійснила більш ніж 40 програм, в яких брали участь більше 500 професіоналів із України, Грузії, Росії, Казахстану, Молдови. Частина цих програм була побудована на грантах: ICEA отримала 7 грантів Фонду допомоги ЗМІ при Посольстві Сполучених Штатів Америки в Україні для проведення семінарів-тренінгів для українських журналістів; 8 грантів програми «Відкритий світ» (*Open World*), спонсорується бібліотекою Конгресу США для керівників університетських бібліотек, лідерів громадських організацій, а також для представників вищих навчальних закладів.

Метою професійно-орієнтованих програм, організованих спільно з американськими партнерами ICEA, є формування позитивного іміджу інтелектуальної еліти України та інших країн Східної Європи, створення умов

для налагодження професійних контактів і вирівнювання стандартів їх професійної діяльності. Президентом ICEA є доктор педагогічних наук, професор, Член-кореспондент НАПН України Лариса Коваль. ICEA упродовж останніх 4 років співпрацює з ТНЕУ і провела 5 програм обміну досвідом для викладачів, які пройшли програми стажування й стала спонсором щорічних міжнародних програм у Буковелі (BASS).

У свою чергу, Україно-Американська асоціація працівників вищої школи (UAACE) була створена в березні 2015 р. і сьогодні активно налагоджує співробітництво з міжнародними, громадськими організаціями та приватними особами, які сприяють розвитку інновацій та проведенню реформ у науково-освітній галузі в Україні. UAACE визначила пріоритетною формою роботи проведення щорічної академічної школи в Буковелі, яка поступово перетворюється в академічну майстерню.

UAACE проводить короткотривалі програми для українських освітян із метою знайомства з роботою колег в американських учбових закладах. Двічі на рік під час академічних перерв у навчальному процесі українські освітні делегації відвідують коледжі та університети в США. Знайомство з американською системою освіти, із структурою окремих учбових закладів, із використанням сучасних методик викладання та можливість налагодження партнерських стосунків – все це робить такі програми надзвичайно корисними.

Також вагома частина програм вище зазначених організацій реалізується для категорії українських працівників в галузі права. Учасники програм мають можливість познайомитися з роботою юридичних установ, учбових закладів та громадських організацій американських міст. Відзначимо, що юридична галузь у світі переживає фундаментальні перетворення через технології та інноваційні методи надання юридичних послуг. Юридична інновація та технологічна концентрація спрямована на підготовку студентів за новими вимогами, надаючи студентам знання та навички, які потрібні юристам 21 століття.

Останніми роками в Україні поширилося зростання таких некомерційних об'єднань, які інтегруються в міжнародні професійні спільноти. Це дуже важливий фактор й потребує уваги і допомоги в підготовці фахівців, менеджерів для роботи в такому форматі. Проте, на нашу думку, на рівні з великим позитивним ефектом від проведення міжнародних освітніх програм, налагодження контактів із іноземними колегами, запозичення досвіду, існує ряд проблемних питань, які потребують вирішення:

- учасники програм, у більшості випадків, слабо володіють англійською мовою, що не дає можливість їм виступати на зібраннях колег- професіоналів, брати участь у міжнародних конференціях;
- спроби залучити українських освітян до створення своїх галузевих формувань та участі в роботі міжнародних професійних організацій не дали

очікуваних результатів, «крісла України» і надалі залишаються не зайнятими в міжнародних професійних асоціаціях, спілках та товариствах;

- збільшилась кількість учасників наших програм, які реєструються і прилітають до Сполучених Штатів Америки вдруге і втретє, але, на жаль, тільки одиниці стають професійними лідерами.

Вважаємо, що на інституційному рівні в Україні існують фактори, які заважають швидкій інтеграції українського освітянина в міжнародне професійне середовище:

1. На рівні різногалузевого професіонала в освіті, все ще не популяризується і не стимулюється участь у професійних об'єднаннях. Здебільшого старі форми управління учбовими закладами на національному та регіональних рівнях залишаються рудиментарними. Немає достатньої фінансової зацікавленості у працівника освіти для підвищення свого професійного рівня.

2. Законодавча система щодо регламентації роботи громадських організацій та професійних об'єднань в Україні не досконала, не дозволяє заробляти кошти і витрачати їх на потреби організації, для того, для чого вони зорганізувались. Тільки на пожертвах та на членських внесках не можливо зібрати необхідні кошти для ведення професійної діяльності, для залучення професійних менеджерів, розробки власних проектів участі в міжнародних заходах.

3. Освітні громадські організації в Україні ще не стали широкою платформою, яка би могла проводити експертизи, давати оцінку якості певним проектам та окремим особам, які висуюються на керівні посади в учбових закладах.

4. Слабо працює інформаційна підтримка в соціальній мережі, часто немає навіть сторінки в Інтернеті з описом професійної організації національного рівня і діяльності такої в англomовній версії.

5. Сформувались міні-групи грантоотримувачів в Україні, як правило, в потужних містах, інформація про деякі гранти взагалі не доходить до пересічного освітянина.

На нашу думку, всі міжнародні професійні організації пов'язані єдиною системою комунікацій і практикою проведення заходів в різних країнах. Ці організації впливові і лобіюють інтереси своїх членів перед урядом, вносять пропозиції до законодавчих органів влади, пропагують національну науку та освіту. Тільки професіонал зрозуміє свого колегу на професійному рівні. Тільки знайомство і відвідування країн на запрошення колег породжує довіру, і тільки довіра робить продуктивною співпрацю. При цьому, визнання на міжнародному рівні наукових досягнень професіоналів просуває їх і країну вперед, формує розвинуте інтегроване освітнє середовище.